

Jaarrapportage

2024

Toezicht Wmo GGD Rotterdam-Rijnmond

GGD
Rotterdam-
Rijnmond

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING.....	3
2. STRUCTUREEL TOEZICHT	4
3. PROACTIEF TOEZICHT	4
4. PREVENTIEF TOEZICHT	5
5. REACTIEF TOEZICHT.....	6
6. OVERIGE ACTIVITEITEN	7

1. INLEIDING

Hierbij presenteert het Toezicht Wmo GGD Rotterdam-Rijnmond (hierna: Toezicht Wmo) de jaarrapportage van 2024. Deze rapportage heeft tot doel om het Algemeen Bestuur van de GGD Rotterdam-Rijnmond te informeren en verantwoording af te leggen over de voortgang van de in het werkplan 2024¹ vastgestelde doelstelling.

Bijna alle gestelde doelen uit het werkplan 2024 zijn gerealiseerd. Doelen die niet zijn behaald, hebben we gecompenseerd met werkzaamheden op andere toezichtsvormen en het voortzetten van het vernieuwen van onze interne processen en toezichtsvormen. We hebben belangrijke vooruitgang geboekt in de manier waarop wij het toezicht verrichten en onze manier van rapporteren. Er zijn vorderingen gemaakt in het ontwikkelen van een uniformere werkwijze en het vergroten van de transparantie in onze onderzoeken. Door meer en structurele inhoudelijke afstemming worden de conclusies intern breder gedragen en extern beter ontvangen en begrepen. Deze verbeteringen dragen bovendien bij aan hogere efficiëntie, waardoor we onze doelstellingen nog effectiever kunnen realiseren.

Verder heeft het Toezicht Wmo zich gericht op het afronden van zaken uit 2023, het uitvoeren van nieuwe preventieve onderzoeken en heronderzoeken, en het oppakken van meldingen in het kader van reactief toezicht. Ook hebben er weer verschillende voorlichtingsbijeenkomsten plaatsgevonden en is er een start gemaakt met het laagdrempelig bezoeken van Zin-aanbieders.

In deze jaarrapportage worden de belangrijkste gebeurtenissen en activiteiten samengevat aan de hand van de vier toezichtvormen (zie tabel 1). Rapporten waarnaar wordt verwezen, worden in de bijlage van deze rapportage samengevat en zijn terug te vinden op de website van het Toezicht Wmo¹.

Tabel 1: Toezichtvormen van Toezicht Wmo Rotterdam-Rijnmond

Structureel Toezicht	Het doel is om kennis te maken met aanbieders toezicht op verschillende manieren uit te voeren: schriftelijk, mondeling (via een gesprek of bezoek), of een combinatie hiervan. Er wordt geen oordeel geveld en geen rapport opgesteld; alleen interne administratieve verwerking vindt plaats.
Proactief Toezicht	Het doel is om vroegtijdig knelpunten of gebreken in de kwaliteit van ondersteuning bloot te leggen, vooral daar waar cliënten het meeste risico lopen. Dit toezicht vindt jaarlijks plaats, met input van de gemeenten, op basis van een risicoselectie.
Preventief Toezicht	Het doel is om aanbieders te onderzoeken waarover signalen zijn ontvangen. Deze signalen, die kunnen wijzen op ondermaatse kwaliteit van ondersteuning, zijn divers en kunnen door verschillende betrokkenen worden gemeld. Ze variëren van professionele intuïtie en onderbuikgevoelens tot structurele of ernstige klachten.
Reactief Toezicht	Het doel is om te beoordelen hoe de kwaliteit van ondersteuning was voorafgaand aan een calamiteit of een geweldsincident. De focus ligt op het tijdig signaleren van bijzonderheden, afstemming daarover, en of de organisatie medewerkers voldoende ruimte biedt om dit te doen. Het gaat niet om schuld, maar om te bepalen of een dergelijke calamiteit in de toekomst vermijdbaar is.

Raadpleeg voor een volledig overzicht het toezichtskader van Toezicht Wmo Rotterdam-Rijnmond

¹ [Rapporten en onderzoeken Toezicht Wmo | ggdrotterdamrijnmond.nl](https://www.ggdrotterdamrijnmond.nl)

2. STRUCTUREEL TOEZICHT

Geplande activiteiten	Stand van zaken
Organiseren van 4 online (kennismakings) bijeenkomsten voor Zin- en Pgb-aanbieders.	Afgerond.
Aangekondigd en laagdrempelig bezoek aan Zin-aanbieders: gericht op wederzijdse kennismaking.	Afgerond. Het Toezicht Wmo bezocht in dit kader het Centrum voor Dienstverlening (CvD) en Pameijer in Rotterdam en Stichting Elckerlyc die Wmo-ondersteuning biedt in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam.
Organiseren van speeddates voor Pgb-aanbieders.	Verschoven naar 2025.

Toelichting

De informatiebijeenkomsten hebben als doel om de bekendheid van het Toezicht Wmo onder (nieuwe) aanbieders te vergroten en daarmee het gesprek met aanbieders aan te gaan over onder andere de kwaliteitseisen en de wettelijke plicht om calamiteiten en geweldsincidenten te melden. Voor de vier onlinebijeenkomsten ontvingen wij in totaal 76 aanmeldingen. Voor de bijeenkomsten voor Pgb-aanbieders waren er uiteindelijk 19 deelnemers aanwezig en voor de Zin-aanbieders 42 deelnemers. Vragen werden zoveel mogelijk tijdens de bijeenkomst beantwoord; overige vragen zijn via de Q&A naar de deelnemers gestuurd.

Ook zijn we dit jaar gestart met aangekondigd en laagdrempelig bezoek aan Zin-aanbieders. Dit hebben we gedaan bij drie aanbieders: met het CVD en Pameijer in Rotterdam gingen wij voornamelijk in gesprek over het melden en onderzoeken van calamiteiten en geweldsincidenten en we maakten kennis met Stichting Elckerlyc in Vlaardingen.

Het organiseren van speeddates voor Pgb-aanbieders hebben wij in 2024 nog niet kunnen uitwerken. Wij hebben dan ook voor 2025 als doel gesteld om een werkvorm te creëren die (veel) Pgb-aanbieders kan bereiken en beter in beeld kan krijgen, om kennis mee te maken en mee in gesprek te gaan.

3. PROACTIEF TOEZICHT

Geplande activiteiten	Stand van zaken
Voortzetten pro-actiefonderzoek naar de kwaliteit van HO.	Onderzoek is afgerond, terugkoppeling in februari 2025.
Benoemen van een thema en starten van vooronderzoek voor een nieuw proactief onderzoek.	Verschoven naar 2025.
Organiseren van een follow-up van de conferentie 'Leren van Elkaar' voor aanbieders en gemeenten.	Organisatie is gestart, bijeenkomst is gepland voor februari 2025 en uitnodigingen zijn in december 2024 verstuurd.

Toelichting

Op basis van de beschikbare capaciteit besteedde het Toezicht Wmo het eerste half jaar vooral aandacht aan het structureel, het reactief en het preventief toezicht, waardoor de planning van het proactief toezicht werd verschoven naar het tweede halfjaar.

Het Toezicht Wmo benoemde in 2023 een nieuw thema voor proactief onderzoek. De keuze viel op het thema huishoudelijke ondersteuning. De focus van het onderzoek ligt op de aanwezigheid en de invulling van de signaleringsfunctie. Alle regiogemeenten worden bij dit onderzoek betrokken. In het najaar van 2023 zijn zij, ten behoeve van het vooronderzoek, door middel van een enquête gevraagd naar hun zienswijze en werkwijze op dit onderwerp. De uitkomsten zijn verwerkt in een analyse. Deze vormde aanleiding voor ons om literatuuronderzoek te verrichten en in gesprek te gaan met een deskundige op dit gebied. Aan de hand van onze verkregen inzichten hebben wij vervolgens beleidsadviseurs en contractmanagers van 12 betrokken gemeenten geïnterviewd. Onze conclusies en aanbevelingen worden in februari 2025 per brief met de gemeenten gedeeld.

Tijdens de door ons georganiseerde conferentie 'Leren van elkaar' in 2023 gaven de deelnemers aan dat zij behoefte hebben om vaker op die manier met elkaar in verbinding te komen. Wij hebben gehoor gegeven aan deze behoefte en zijn vanaf oktober 2024 van start gegaan met het organiseren van een follow-up van eerder benoemde conferentie. Deze zal plaatsvinden in februari 2025. De uitnodigingen daarvoor zijn in december 2024 verstuurd.

4. PREVENTIEF TOEZICHT

Geplande activiteiten	Stand van zaken
4 heronderzoeken 2024	5 afgerond: - WB-huis Leger des Heils Rotterdam - Kot Madam Rotterdam - Antes Mezenhof Rotterdam en Albrandswaard - De Herstart Leger des Heils Nissewaard - Sewa Rotterdam, Capelle a/d IJssel, Nissewaard en Barendrecht
2 brede onderzoeken ² 2024	2 afgerond: - De Herstart Leger des Heils Nissewaard - First Employment Rotterdam
4 signaalonderzoeken ³ 2024	3 afgerond: - Sewa Rotterdam, Capelle a/d IJssel, Nissewaard en Barendrecht - KompAss alle gemeenten m.u.v. Goeree Overflakkee - Zorgboerderij Riedewaard Ridderkerk
Afronden 2 heronderzoeken uit 2023	2 afgerond: - Pameijer alle gemeenten - Veade Nissewaard
Afronden 1 signaalonderzoek uit 2023	Afgerond: - Projects in Movement - overgedragen aan gemeente Rotterdam.

² Als preventieve onderzoeken breed verricht worden zien zij toe op alle wettelijke kwaliteitseisen en de toetsingscriteria van het Toezichtskader Rotterdam-Rijnmond

³ Signaalonderzoeken gaan uitsluitend over de inhoud of een deel van het afgegeven signaal en de daarbij behorende kwaliteitseis(en) en de toetsingscriteria van het Toezichtskader Rotterdam-Rijnmond

5. REACTIEF TOEZICHT

Het aantal meldingen van mogelijke calamiteiten en geweldsincidenten in 2024 (42 in totaal) is ten opzichte van het aantal meldingen in 2023 (20 in totaal) toegenomen. Dat wijst op een grotere meldingsbereidheid en/of bewustzijn van de meldingsplicht bij de aanbieders. Tegelijkertijd merken we op dat het aantal meldingen gering blijft gelet op het aantal aanbieders dat actief is binnen de regio en dat het aantal in behandeling genomen meldingen niet significant is gestegen (20 in 2023 en 23 in 2024). Bovendien komt een groot aantal van de meldingen van een klein aantal aanbieders en uit een beperkt aantal gemeenten. Dit blijft dan ook onderwerp van gesprek met de gemeenten en aanbieders.

Het afgelopen jaar hebben wij in de gesprekken met aanbieders ook extra aandacht besteed aan de analyse van zelfonderzoeken en de implementatie van verbetermaatregelen van aanbieders. Het doel hiervan is om de effectiviteit van het leren en verbeteren door aanbieders te vergroten.

Meldingen uit 2023 afgerond in 2024	Aantallen
Openstaand op 1-1-2024	11⁴
- Daarvan afgerond in 2024	11

Meldingen uit 2024	Aantallen
Ontvangen	42
- waarvan in behandeling genomen ⁵	23
- afgerond	11
- lopend	12

Nadere duiding van de in totaal 23 in behandeling genomen meldingen uit 2024 ⁶	Aantal	Gemeenten
Lichamelijk en geestelijk geweld jegens cliënt door een andere cliënt met wie de cliënt gedurende het etmaal of dagdeel in een accommodatie van de aanbieder verblijft)	12	Rotterdam 10 Nissewaard 2
Suicide	4	Rotterdam 4
Poging tot suicide met letsel	1	Vlaardingen 1
Grensoverschrijdend gedrag	4	Rotterdam 3 Nissewaard 1
Diefstal door professional bij cliënt	1	Rotterdam 1
Incident met letsel bij uitvoering huishoudelijke hulp	1	Barendrecht 1

⁴ In de jaarrapportage van 2023 is per abuis vermeld dat er nog 12 dossiers openstonden.

⁵ In behandeling genomen meldingen betreffen calamiteiten en geweldsincidenten n.a.v. van de wettelijke meldplicht van aanbieders op grond van artikel 3.4 Wmo. De definities zijn opgenomen in artikel 1.1.1. Wmo. Daarnaast gaat het om meldingen van suicides en pogingen tot suicides met letsel die aanbieders conform het Toezichtskader ook verplicht bij het Toezicht Wmo moeten melden.

⁶ Vanuit 254 Zin-aanbieders en +/- 1000 Pgb-aanbieders.

Opvolgingsonderzoeken

In een opvolgingsonderzoek toetst het Toezicht Wmo de verbetermaatregelen die de aanbieder heeft ingezet naar aanleiding van een zelfonderzoek naar een calamiteit of een geweldsincident.

Opvolgingsonderzoeken in 2024	Aantal	Gemeenten
Afgerond opvolgingsonderzoek uit 2023	1	Rotterdam 1
Afgeronde opvolgingsonderzoeken uit 2024	3	Rotterdam 2 Nissewaard 1

6. OVERIGE ACTIVITEITEN

Samenwerking met de gemeenten in de regio

In het eerste halfjaar van 2024 bezocht het Toezicht Wmo de wethouder van de gemeente Rotterdam en de wethouder van de gemeente Nissewaard. Daarnaast zijn er in het kader van structurele samenwerking met alle gemeenten overlegmomenten geweest om signalen en lopende onderzoeken te bespreken. Daarin blijft ook het melden van calamiteiten en geweldsincidenten onderwerp van gesprek.

Het Toezicht Wmo informeerde gemeenten op bestuurlijk niveau over de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken.

Het Toezicht Wmo nam verder deel aan:

- het regionale overleg tussen het Toezicht Wmo en de gemeenten op ambtelijk niveau over het toezicht op de kwaliteit van ondersteuning;
- het regionale overleg van de toezichthouders rechtmatigheid;
- overlegtafel georganiseerd vanuit gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk voor aanbieders actief in deze gemeenten waarbij vanuit het Toezicht Wmo een presentatie is gegeven.

Afstemming en samenwerking met derden

Op landelijk niveau zijn er overleggen bijgewoond ten behoeve van afstemming, samenwerking en professionalisering, te weten:

- de werkgroep van het ministerie van VWS gericht op de doorontwikkeling van het Toezicht op de Wmo;
- landelijke bijeenkomst kwaliteitstoezicht o.l.v. GGD GHOR Nederland.

Het Toezicht Wmo gaf een interview aan:

- GGD Rotterdam-Rijnmond
- Significant Public met betrekking tot het onderzoek "Samenhang toezicht Wmo"
- IGJ ten behoeve van de publicatie over de kwaliteit van het Wmo-toezicht 2023
- VNG over de organisatie van ons toezicht ten behoeve van een programma van eisen en wensen voor toezichthouders Wmo en Jeugdwet

Landelijke ontwikkeling toezichtskader`

Onder begeleiding van de landelijke GGD GHOR is er door vertegenwoordigers van verschillende GGD'en gewerkt aan een landelijk toezichtskader met als doel meer uniformiteit te creëren. Het Toezicht Wmo van GGD Rotterdam-Rijnmond nam deel aan de werkgroep die het concept voor het landelijke toezichtskader heeft ontwikkeld. Dit concept is in oktober 2024 tijdens de landelijke bijeenkomst kwaliteitstoezicht o.l.v. GGD GHOR Nederland door alle deelnemende partijen vastgesteld.

Wij werkten in 2024 aan een herziening van het regionale toezichtskader waarbij het landelijke toezichtskader is meegewogen. De herziening loopt nog door in 2025 waarna een nieuw voorstel aan het algemeen bestuur zal worden gepresenteerd.

Deskundigheidsbevordering toezichthouders

- Vier toezichthouders volgden een twee daagse cursus calamiteitenonderzoek.
- Tevens werd er een cursus gevolgd op het gebied van interviews.

